

دارالفنون

ادبیات، فلسفہ، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیہ، ادبیات

فلسفہ، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیہ، ادبیات

ایک آبدہ بر نشر اول نور

مندرجات :

- اسلام اجتماعاتی [از میرلی اسماعیل حق]
 آفاطولیدہ اسلامیت [کوپرولو زاده محمد فتواد]
 اسکی ساولر (مابعد) [نجیب عاصم]

مجموعہ لہ

- شرقیات مجموعہ لہ - ۱. کوروشی چوما (ماجار تورانیات مجموعہ سی) [راغب خلوصی]
 تاریخ و فلسفہ مجموعہ لہ [ر. خ]

شہزادہ ہاشمی : اوقاف اسلامیہ مطبعہ سی
 ۱۳۳۸-۱۹۲۲

طرفلرندەكى عرقداشلريله برلشهر ك مىلى بركتله تشكيل ايتەسى عمومى صلح و بالخاصه هندستان ايمپراطورلغى
ايچون برتهلكه تشكيل ايدەجكنى قبول ايدىيورلر .

«ئەدەت پورا» لايىزىغ پروفىسورلرندىن آ. فيشرك «شرق مەنلرى تەدقىقاتى» كىياتى ميانىدە «يىكى
عثمانلى ادبياتىدىن تەرجەملەر» يىك ايلك جزئى اولمى اوزرە محمد امين بكك ۱۴ پارچە شەئرىنى احتوا
ايدىن اوفاق قەدەمكى قىممەتلى اثرىدىن بىر ايدەرك بونك ۱۹۰۶ دە عىنى موضوعى تەز اتخايدىن ماجار
طلبەسىدىن فرانتس وەنەتسىيانى غىر مساعد بر موقەدە دوشوردىكىنى قىد ايدىيور .

اوندىن سوكرە «گيولا موراوچىق» دوكتور «گيولا غرە قسا» نك «چابامنقىبەسى و سەكىللك
هون تواترلى» اثرىنى اوزون اوزادى يە تحليل و تنقىد ايدەرك «بوكى خەلقىيات ساحەلرندە قەلىمى بر حقيقتە
وارمىق ايچون لسانى دىللك فرضى اولمىدىن ايلرى كچەمىيەجكنى» سويلەيور .

اك نەيات مەنوعات قىسمندە «بەرنات مونقاجى» لسانى تەحقىقلەر استنادا «شرق ماجارلرى باغچىلە
مىشغولمى ايدىلر؟» مەسئەلەسى و م . پاللو «تويورچان» كەلەسىنى ؛ موراوچىق «حيواناتە دائىراسى بر ماجار
خاق كەتابى» نى ؛ ر . ناغى لاسلو «ماجارجەدە تور كچەدن كەلە اسم خاسلر» ى ؛ بەرنات مونقاجى «ووغول -
اوسىتاق قەرمان شىرقىلرى دورى» نى ؛ «كيوليانە يەت» ماجارجە عزيز ، مقدس ، قوطلومەنسانسە كلن
«اگى» تور كچەدە «اگو ، اذكو ، ايو» كەلەسىنى و نەيات «فەهەرگەزا» يىنە گيولا غرە قسانك «چابا
منقىبەسى» حەقندەكى اثرىنە عائد تنقىداتى موضوع بىر ايدىيور . مجموعه لر قىسمندە ايسە برلەن دارالفنونى
مەلەملەردىن آ . نىقوبكك ۱۹۲۰ سەنەسىدىن برى نىشرە باشلادىغى آلمانچە «بىزانس - يىكى يونان
سەنەلىكى» نك و ابستانبول دارالفنونى ادبيات فاكولتەسى ، سەنە ۲ ، برنجى صايدىسنىك مىندىرجاتى ؛ آمريقا فلسفە
جەمئىيىتى مىذاكراتى مجموعه سى نك (۱۹۱۸) ۵۸ نىجى جلدندىن مىستىخرج «اسكى روسجەدە تاتارجە غەنىرلر»
مقالەسى ؛ آلمان مىستىشرق مجموعه سى ، ۷۶ نىجى جلد ، برنجى جزء مىندىرجاتى و «يىكى كەتابلر» فەرىستەندەدە
كوپرولو زادە فؤاد بكك «تورك ادبياتى تارىخى» نك ۱ نىجى و ۲ نىجى كەتابلرى و «تورك ادبياتىدە ايلك
مەتصوفلر» ى ، «آ . فون لوقوق» ك «خوچويە عائد تور كچە مانىخەئىك اثرلر» ى و «ف . و . ق .
موللر» ك «اويغورىيات» اوچىنچى جزئىنى قىد ايتەكەدەدر [*] .

— ۲ —

تارىخ و فلسفە مجموعه لرى

۱ . رورويستوربك ، يىن ۴۷ ، جلد ۱۴۱ ، جزء ۱ ، ايلول - تشرىن اول ۱۹۲۲ .

باشلىجە : «۱۷ نىجى عەصر دە روسىيەدەكى انكلىز تىجارىتى ، قاردىنال رىشلىونك خاىراتىك موثوق
وساختە اولانلرى» عنوانلى اساس مقالەلەرلە تارىخى اجمال قىسمندە «ش . ب . م . ك» بويوك
برىتانىا تارىخى «نە عائد نىشرىياتى خلاصە ايدىن بر تىقرىضى مىندىرجەدركە بونك دورەلر تارىخى قىسمندە :

[*] اجمال ك ايكىنچى قىسمى تشكيل ايدىن فرانسىز ، آلمان ، انكلىز مىستىشرق مجموعه لرى خلاصەلرى
مع التأسف بوسفر دىخى كەلەجك نەسخەيە قالمىشدر .

« هارولد به یلهی » ك انكتره قبل التاريخه ؛ « چبرس » ك به ئوولوف منقبه سنه ؛ « م . براون » ك ابتدائی صنایعنه ؛ « راهب ج . آ . روبنسون » ك انكیز قونتاقلرندن برینه و بلمناسبه « سیر هنری هاوورت » ك نوروج قراللی مؤسس « دلبر صاحبی هارالد » ه عائد اثرلیله، داها برطاقم خصوصی تاریخلر و آلتنجی هانری، بویوك ایزابت، ماری ستوارت، لورد سو تامپتون و نهایت شو و الیه دو غرامونت مؤلفی آنتوان هامیلتون ... کبی بعض سیمالرودها دیگر خصوصی دورلره متعلق تراجم و تصویرلر ؛ مؤسسات تاریخی قسمندہ انکیزلردن « م . آدامس » ك « انکیز تشکیلات اساسیه سی » ؛ و « پولارد » ك « پارلمنتونك تكاملی » ؛ آمریقاییلردن « م . پارق » ك « ۱۸۶۷ اصلاحات قانونی و « م . مورریس » ك « ۱۸۸۵ دن ۱۹۱۸ تاریخنه قادر رأی عام اصولنك اركك وقادینلره تشبیلی » ؛ تجارت و مستملكات قسمندہ : « م . ویلیامسن » ك « انکیز انكشاف و توسعی نك مختصر تاریخی » ؛ دینی تاریخ قسمندہ : « ج . س . فلین » ك « پوریتانیزمك انکیز سیاسی و دینی افکارینه تأثیری (انکیزجه) ؛ موسیو « پول تورو داتزن » ك (۳ جلدك) ۱۹ نجی عصرده انكترده قاتوليك انتباهی (فرانسزجه) اثرلردن باحثدر. دیگر عمومی تقریضات قسمندہ : شارل غینییه بهرك « عیسانك کیزلی یاشاییشی » ؛ ته ئودور رهیناقك « روما دورنده کی مصره عائد برمالیه دفتری » ؛ ژوزف رهیناقك « پولیک شرحلری » ؛ ژان برونهس وقامیل والونك « تاریخ جغرافیای » عنوانی فرانسزجه و « ادموند شته نغل » ك یکی آلمانیات : ۱۴ نجی عصر آلمان تاریخی » ؛ ویلهلم بلورك « تاریخ تدقیقنه مدخل » اسمندہ کی آلمانجه اثرلری ؛ کتابیات قسمندہ عمومی ماهیتده و یا غرب مملکتلرینه عائد اولمق اوزره باشلیجه فنیات تاریخی ، مصر علیا ، حربده آلمان معنویاتی ، آلمانیاده املاک معاملهلری ، اثنای حربده آلماسده آلمان سیاستی ؛ بلچیقاده لووهن دارالفنون تاریخی ؛ فرانسز وحدتنك تشکلی ، فرانسز سوسیالیست پارتیسی تاریخی ، انکیز قرالچہ سی آنا، انکیز غوتیک معماریسی « عنوانی فرانسزجه و « هولاند اشهرلرینك انقراضی » عنوانی فلمنكجه ؛ وصیره سیله اسلام ، خرستیان و لاتین شرق ممالکینه عائد اولمق اوزرده « مارتین هارتمان » ك جینده اسلامیت تاریخنه دائر (لایزیغ ، ۱۹۲۱ ، آلمانجه ، ناشری و . هایمس) ؛ « غود فرووا ده موبین » ك « اسلامیت مؤسسہلری (فرانسزجه ، پارس ، ۱۹۲۱ ، ناشری ارنست فلاماریون کتبخانه سی) ؛ ایغناسیو غوئییدی نك « قبل الاسلام عربستان » (فرانسزجه ، پارس ، ۱۹۲۱ ، قاهره دارالفنون قونفرانسلردن) ؛ یوزف لیپل « اسلامیت ، ترقی ، تکاملی و سیستمی (آلمانجه ، ۱۹۲۲ ، کوزهل کلیاتی) ؛ ر . فانیان » ك « کتاب الخراج لا بویوسف یعقوب (پارس ، فرانسزجه پارس ۱۹۲۲ ، ناشری سوریه باش قومیسرلکی) ؛ نیکولا . پ . آغنیدهس ك « اسلامیتك مالیه نظریاتی (انکیزجه نیویورک) ۱۹۱۶ ، ناشری قولومبیا دارالفنونی) ؛ وسائر مختلف مؤلفلرک « سینا تاریخی ، قدسده مرقر مقدسك تصویر ، فلسطین اورتودوقوس باطریقلکی ایشلرینی تحقیق قومیسونی راپوری ، یونانستان ، ماکیدونیا و ماکیدونیالیلر ، رادوس بلده سی طوپوغرافیا و عسکری معماریسی » و نهایت داها برچوق تاریخی مجموعه لرك صوك نسخهلری مندرجات فهرستلری .

۲ . قونت راندو درلا قاده می ده زه نسفر بیسیونه ده به لدر ، جزء ۱ - ۲ ، کانون

نانی - نیدان ، ۱۹۲۲

« پهرمونسو » نك ریاستی آلتنده اجتماع ایدن آفاده می نك برنجی جلسہ سنده اخیراً بارون غوبه ر مکافاتی قازانمش اولان فرانسه تاریخنه عائد بش اثر و مؤلفلرینك اسملریله عمومی تاریخك دیگر

شعبه‌لرنده آچیلیمش اولان مسابقه‌لرده قازانانلری تعیین ایچون انتخاب اولان اعضانک دائمی کاتب طرفندن تبلیغ اولونان اسامیسنی ؛ و مؤسسه مرخصلرندن « پهر مونته » نك سوریه‌دهکی بیلوس موقعنده یاپیلان تحریاته متعلق بر مکتوبنی ؛ ایکنجی جلسه‌سندن ۱۹۲۲ ایلول تاریخنه اصابت ایدن شامپو-لیونك ولادتیلله فرانسز آسیا جمعیتی نك تأسیسنك یوزنجی ییل دونومنی تسعید ایچون تموز آینده لوورده محترم مراسم یاپیله‌جنی حقنده موسیو سه‌فارك بر افاده‌سنی ؛ « قارتاجه‌نك طوپوغرافیاسی » حقنده تونس آثار عتیقه مفتشی « ریمون لانتیه » نك و ۱۹۱۹ سنه‌سندنبری فاس آثار عتیقه اداره‌سنك مساعیسنه دائر اعضادن « لوئی شاتیه » نك مقاله و تباعیلرینی و آقاده‌مینك نشریاتی حقنده کتابتک راپوری ایله مؤسسه‌یه اتحاف ایدیان تاریخی اثرلک اسامیسنی حاویدر . اوچنجی و متعاقب جلسه‌لردن برنده مستشرق « پول په‌لیو » و اتیقانده موسیو « پ . قاراله‌وسکی » طرفندن کشف اولونوب « ژان ده‌نی » طرفندن کنديسنه تودیع اولونان بر وثیقه صورتی حقنده آتیده‌کی افادته بولونمشدر : « وثیقه گیوک خان طرفندن پاپا دردنجی اینوسانه کوندریلش اولوب ۱۲۴۷ ده یاپالق مقامی ایلچیسى ژان دوپلانو قارینو واسطه‌سیله قارا قورومدن کتیریلش اولان مکتوبک اصلیدر . قارینونك روایتنه نظراً مکتوبک بر موغولجه ، بر مسلمانجه (ساررازینو) اصلی، برده-کنديسی و موغول ترجمانلری طرفندن ای کوتو یاپیلیمش - برلاتینجه ترجمه‌سی واردی . شیمدی‌یه قادارالده یالکزلاتینجه متنک بر برینه اویمایان بر طاقیم ترجمه‌لری واردی . فوطوغرا-فیسى آلینان بو وثیقه تورکجه سرنامه‌لی فارسی بر متن اولوب ایکی یرنده موغول دامغه‌سنی طاشیمقده‌در . وقارینونك مرکزی آسیادن کتیریمش اولدینی مسلمانجه نسخه بودر . بوندن ماعدا واتیقان اوراق مخزننده بولونمش اولان داها اوچ عدد وثیقه واردرکه برنجیسی ایران موغول حکمداری آرغون طرفندن پاپانک دین تکلیفنه قارشى ۱۲۹۰ تاریخی جوابی بر مکتوبی ؛ ایکنجیسی فرهر ژهرار اسمنده‌کی بر میسیونر بسقپوسنك معیتله سربست کچمه‌سی ایچون ینه آرغون طرفندن ویریلن ۱۲۹۱ تاریخی بر مرور تذکره‌سی ؛ اوچنجیسی ینه ایران موغول حکمدارلرندن غازان خانک ۱۳۰۲ بهارنده یازدیغی بر مکتوبدرکه بونده اورالک اولکی میسیونرلرندن بسقارون‌ایله (که گیسقار اوله‌حق) تومهنی (که ۱۳۰۵ ده اولجایتونك کوزل فیلیپه اولان مکتوبنده ذکر ایتدیکی تومهن اوله‌حق) تکرار چاغریور وخریستیانلرله موغوللرک مصر مملوکلرینه قارشى مشترک فعالیتلری دوره‌سنی تنظیم واداره ایدم‌جک اولان یکی ایلچیلرک اعزامنی خبر ویریور . آرغونه عائد ایکی وثیقه‌ده‌کی چین مهرلری کوزل فیلیپه کوندریلن نامه‌ده‌ده واردی . غازانک مکتوبنده‌کی چین مهرلری ایسه یکیدر « عینی جلسه‌ده قدیم یونانستان و ما کیدونیا عتیقیاتی متخصصلرندن «له‌ئون هوزه‌ی» ک وفاتی خبری تبایغ اولونویور . قله‌مان هوآر روس عالمی «م . مینورسکی» نك «اهل حق» مذهبنه دائر روفو و دوموند موزولمانده نشر ایتدیکی تدقیقنی تقدیرلرله ذکر وکنديسنك ده مستشرق «ادوارد جون براون» نامنه اتحاف اولونان ۱۹۲۲ شباط تاریخی «شرقیات» مجله‌سندن منتشر «آذربایجان مسافرلری» عنوانلی اثرینی تقدیم ایدیور . اعضادن «لوشاتلن» ۱۹۲۰ - ۱۹۲۱ سنه‌لرنده «روما و آتینه فرانسز مکتبلرینك مساعیسنی» خلاصه ، کذالک سوریه آثار عتیقه اداره‌سی مدیری موسیو «ویرولو» ده اوراده‌کی یکی تحریات نتایجنی بر مکتوبله تبلیغ ایدیور . موسیو «شارل دولارونسیه» مصارفی مصر سلطانی برنجی فؤاد طرفندن تسویه ایدیلک اوزره «قرون وسطایه عائد صحرای کبیر و نیزرخریطه‌لری

کلیاتی»نی ترتیب ایدم جگنی سویله یور . بوندن ماعدا مجموعه «له ئون ژوله ن» ك «جنوبی فرانسه واسپانیاده یکی عتیقیات کشفلری» نه دائر؛ موسیو «پووانسو» و «لانیته» نك ده «قارتاجه ده ایکی ستون»ه متعلق مقاله لرینی وداها بعض یازیلری حاویدر .

۳- له میربسی (فاس و بربریات تدقیقلری مجموعه سی) ، بیل ۱۹۲۱ ، جزء ۴ .

باشلیجه « ژ . مارسه » نك « جزائر جامع کبیرینك منبری » ، « ا . لا ئوست » ك « یوكسك آتلاس و آتی آتلاس طاغلرنده کی بربریلرده شنك آتشلری مراسمی واسملری » ، « پ . پیتار » ك انسان تصویرلرینی حاوی بربری طوپراق اوانیسی « مقاله لرله مؤسسه نك ایکنجی قونغرهمی مذاکراتنك خلاصه لری (سنه ظرفنده کی تاریخی ، جغرافی ، اتنوگرافی تدقیقات نتایجی و فاس کتایاتی) ؛ کتایات قسمنده ده « باب مرزوقه نه ئولیتیک موقعی ؛ فاس طاغلرینك بعض مناظری ، عیت سغروشن لرك لهجه سی ؛ فاسده بنی وطاس خاندانی ، فاس » عنوانلی (فرانسزجه) اثرله ؛ س . فلوری نك « اسلامی خط تزیینی دیوار قوشاقلری » حقنده (آلمانجه) برکتانه متعلق تقریضات مندرجدر .

منبر حقنده کی مقاله یه لوحه لرده ترفیق ایدیلشدر . « س . فلوری » نك « اسلامی خط تزیینی دیوار قوشاقلری » کتایاتی تحلیل ایدن « هانری باسه » اثرک اساس اعتباری ایله دیاربکرده بولونمش ۱۱ نجی عصره عائد برکتابه دن باحث اولوب عینی زمانده قیروان ، میافارقین و ترمذ بلده لرینه عائد طولانی نقوشه متعلق بر علاوه یی ده حاوی اولدیغنی و مؤلفك بو اثرده بالخاصه آمیدا (دیاربکر) کوفی کتابه لرینك تکامانی تدقیق ایتدیکنی و بو اساس قسمك فرانسزجه اولارق (سیریا مجموعه سی جلد ۱ ، جزء ۳ ، ۴ و جلد ۲ ، جزء ۱) ده نشر ایدیلش ایسه ده بو علاوه قسمك دخی او قاذار مهم اولدیغنی ؛ میافارقین دیوارلری اوزرنده کشف اولونان کتابه نك صلاح الدین ایوبی یه عائد و ترمذده کی کتابه نك محلی قله ؛ قیروانده کینك ده جامع کبیرك مقصورهمی اطرافنده کی اخشاب قسم اوزرنده بواندیغنی سویله یه رك مقصورهمك جزائرده کی ۱۱ نجی عصره منقوشاتنك اكدلبرلرندن اولدیغنی ؛ و خصوصی بر حال اولق اوزره او زمانه عائد قاهره کتابه لرینه بکزه مدیکنه نظراً « اورمه کوفی » شکنك منشأی اولان داها شرقی اسلام اولکلرندن کلدیکنی ؛ کتابه یی قوشادان تزیینات طرزینك او دورده کی بر نمونه سنه آنجا ق غزنه ده کی سلطان محمود جامعنده راست کلینه بیلدیکنی ؛ و بغدادده ضرب اولمش بر عباسی آلتون مدالیه نك تزییناتی بر آرز بوکا بکزه دیکنی ؛ خلاصه ، فلوری نك قیروان ایله بغداد آرمهنده صنعت نقطه نظرندن یالکیز دیاربکرک بر تماس نقطه سی تشکیل ایلدیکنی سویله ده سنه رغماً بو ایضاح مسئله نك تماماً حلی دیمك اولامایه جغنی ؛ مع مافیه فلوری نك کتابه لر تدقیقنده « اكد اول حرفلرک اشکالی تحلیل و مقایسه یی التزام ایدن اصولی » پك بکندیکنی سویله یور .

۴ . آنتروپولوژی ، بیل ۱۹۲۲ ، جلد ۳۲ ، جزء ۳-۴ .

باشلیجه « فرانسه ده یوقاری غارون منطقه سنده کی مونمورهن مغاره سنده یکی تحریرلر اسطوریات علمنده مستحاثه لرك رولی ، یکی قالدو نیاده پیلو بایرامی » مقاله لرله متنوعات قسمنده فرانسز آنترو- پولوژی مؤسسه سنك مذاکره ضبطلری .

بونلردن آکلاشیلدیغنه کوره مؤسسه نك سابق رئیس موسیو « بول » یرینه « وهرنو » کچمش وسنه ظرفنده کی مختلف اجتماعلرده آتیده کی موضوعلر اوقونمش و مناقشه ایدیلشدر :

هه هو بهر: ايلك بره تونلرك انكلتره يه كليشلىرىنك تاريخى؛ رابو: حيوانى بر جمعيتك محتمل بر منشأى»
 صوره: مصره عائد تخته سارقوفاژلر؛ ميه: جرمان وايتالو - سهلت لسانلرندە مشترك تمايللر؛
 ثولو: بحرسفيد خطه لرندە قاراجه نك نيم اهليلشديريله سى؛ هانرى مارتى: پاله ئوليتيك دورچو ملكجىلكى
 آلفاندرى: اسكى فرانسىز طبيبلرندىن كويوم لامى نك تشريحه دائر تقريرلرى؛ ينه هانرى مارتى:
 مغاره صيرتلا نلرينك كيمكارى ديشله مهلرى؛ مونتانه: قبل التاريخ بر مایمونك ديشلرى؛ پاتنوستر:
 يرزنجى قادي نك جدار بطنيسنده منشأى رشىمى برئه نقلوزيون؛ پيه رميل: صنعتك مباديسنك پسيقولوژيك
 منشألى؛ هو بهر: ايلك سهلتلرك جنوبى اسپانيا يه كليشلىرى؛ دولافوس: سياهى آفريقاده كيزلى
 وصنعى لسان؛ دوقتور نوئل: قامرون زنجيلرندىن ياتونده لردە موغول (مقدس) ماوى لكسى؛
 پرزلوسكى: هند چينيدە اوق ومانجىنيق. «علمى حركت» قسمنده ده بشرياتە متعلق برچوق قيمتلى
 اثرلر تنقيدى بر نظرله كوزدن كچيريلكده، نهايت مخبرات قسمنده موناغو پرئسى آلبر ودها بعض
 آتروپولوغلرك وقاتى وسائر مختلف مناقشه وخبرلر مندرج بولونمقده در.

۵. روره دوزە نور اسود، يىل ۱۹۲۲، جلد ۲، جزء ۱-۲.

باشليجه: م. روستوفسيف: كيهف روسيه سنك منشأى، نيدەرله: ژان پايسكر ك اسكى
 اسلاولر حقنده يكي نظريه لرى؛ س. رومانسكى: عمومى اسلاوچه واسكى يونانجه؛ ي. ئەندزەلین:
 ليتاوجه ده تصوتى كيت فرقلرى؛ آ. بهايچ: صربجه - خرواوجه ده اسملرك تصنيفى عمده لرى؛
 يوردان ايوانوف: قديم بولغارلرجه لرى؛ ييرى پوليوقا: اسلاوواق ماصالارندە مافوق الطبيعى موجودلر؛
 ژول پاتويه: روس تماشاسى تاريخى. شئونات قسمنده اسلاويا ته متعلق يكي نشریات مناسبتيه
 تاشلردن آ. ميه وآ. مازون طرفندن ويريان كتابى معلومات مياننده عمومى اسانياته متعلق اوله رق
 آمريقالى مؤلف «ساپير»، دانمارقه لى «يه سپرسن» وفرانسەلى «واندریهس» ك ۱۹۲۲ سنه سنده
 تويورق، لوندره وپارسده منتشر «لسان» عنوانلى اثرلرى ذكر اولونويور. واندریهس ك اثرى
 «روو وئستوريك» ناشرى «هانرى بهر» طرفندن عمومى تاريخى احاطه ايتك اوزره «بشريتك
 تكاملى» عنوانى آلتنده نشرى متصور يوز جلدك كلياتك اوچنچىسىنى تشكيل ايتكده اولوب
 يولردن برنجيسى «لوسيهن فاوور» ك «ارض وتاريخ»، ايكنچىسى «پيتار» ك «عرقلروتاريخ»
 عنوانلى كتابلريد (هرايكيسى ده دردست طبعدر). بوندن ماعدا عموميتله اسانياتجىلرى علاقه دار
 ايتك اوزره «م. ل. شپيتسەر» ك «هوغو - شوخارت بره ويهسى (هاله)؛ «آ. دوزا» نك «لسانى
 جغرافياسى (پارس)؛ «فر. براون» ك «اسكى اوروپا سكنه سى وجرمانلر (برلين)؛ «ف. دوسوسور» ك
 «علمى نشریات كلياتى» (جنوره)؛ «ه. ياتوبسهن» ك «آريلر واوغرو - فينلر» ي؛ «قارنهى» ك
 «هندو - اوروپايلر» ي؛ بوندن ماعدا «لهئون ردهى» ك «ماكدونيه ده سلانيك منطقه سنك اسكى
 ساكنلرى» و «آرنولد فون گهنه پ» ك «مليتلر حقنده مقايسه لى تدقيق» عنوانلى كتابلرى توصيه اولونمقده در.

۶. زورنال دويستقورلورى، يىل ۱۹، صاني ۶-۷، حزيران - تموز ۱۹۲۲.

باشليجه «پسيقو - فيزيكك معنا و قيمتى؛ عشقه مستند برئه سته تيك؛ پسيقولوژيك ميلان
 و واقعه لر؛ ابتدائى انسانلرده رؤيانك تعبیرى؛ روحى مدافعه نك عضويافاده سى» عنوانلى اساس
 مقالهلرله «شيئله شديرىجى بخيله و حقيقى بصرى هذيانلر، بره نديان وبرهاجسه نك بالنفس استبصارى» نه
 دائر فرائد ووثائق؛ «آدره نالين وهيجان» حقنده انتقادى بر ملاحظه؛ پارس روحيات و طبابت

روحیه جمعیتلرینک صوک مذاکره‌لرینک ضبطلری . نهایت « قره‌ایغر » ک « دینی حیاتک منشأ و انکشافنه دائر تدقیقلر » عنوانلی اثرینک « یونان و رومالیلرده دین » عائد ایکنجی جلدی « لارگه دوبانسه‌لس » ک روحیاته مدخل (فرانسیزجه) ؛ « غولد شایدر » ک « الم مسئله‌سی » (آلمانجه) ؛ « فرکوسون » ک « زنجیلرک روحیاتی » (انکلیزجه) ، اسمنده‌کی اثرلرینه متعلق تقریضات .

۷. رورو دومه تافیزیو دومورال ، ییل ۲۹ ، جزء ۳ ، تموز - ایلول ۱۹۲۲ .

باشلیجه « امیل بوترونک فلسفه‌سی ؛ پیه‌ر بوترونک اثری ؛ حساب احتمالینک اساسلری ؛ ل . دوغانک نشر ایتدیکی فعل مختار کیفیتک تحاییلی ؛ علمی بیلمه‌نک تدویننه عائد بر تجربه » عنوانلی مقاله‌لرله « هانری دولاقرووا » نک « دین و ایمان » عنوانلی اثرینه متعلق بر تقریض ؛ متنوعات قسمنده « برتران راسسل » ک « فلسفه مسئله‌لری » کتابنده‌کی « حقیقت و معرفت نظریه‌سنه » متعلق بر مطالعه‌یی و نهایت کتابیاته عائد اولان « علاوه » قسمنده « برغسون » ک « دیمومت و همزمانلق » ؛ « بوغله‌نک » « قیمتلرک تکاملنه عائد اجتماعیات درس‌لری » و دیگر بعض مؤلفلرک « ارثیت و محیط ؛ جهانی قدرت ؛ قدیم خریستیانلق ؛ سحر ؛ بدیعی حس ؛ شعرک منطق ؛ معاصر فرانسیز روحیاتی ؛ یکی فرانسیز تربیه‌سی ؛ علمی تفحص اصولنده یکی بر طرز (انکلیزجه) ؛ برغسون و فلسفه‌سی (کذا) ؛ یکی فلسفه ایشیغنده الله فکری (کذا) ؛ سکوت و فکرک تربیه‌سی (ایتالیانجه) ؛ سنت اوگوستنده شر مسئله‌سی (کذا) ؛ جون به‌رقله‌ی ک فلسفه‌سی (کذا) ؛ « هوفدینغ » ک افلاطونک پارمه‌نیده‌س کتابی حقنده (آلمانجه) عنوانلی اثری و نهایت فرانسیز و ایتالیان فلسفه و انتقاد مجموعه‌لرینک مندرجاتی خلاصه‌سی ذکر اولونه‌بیلیر . بونلر آرمسند اسلام فلسفه‌سنه تعلق اولمق اعتباریله هندستانده بارودا قولاری معلملرندن « سید نواب علی » نک « غزالی » نک مسلکندن و « جمیل الرحمان » ک « ابن رشد » فلسفه‌سندن باحث اثرلری بالخاصه دقتی جالیدر . مع‌مافییه تقریض صاحبی و قتیل « لوئهن غوتیه » نک ۱۹۰۵ ده جزا‌ئرده نشر ایتدیکی « مخطر و متلر کلیاتی » میاننده موجود « ابن رشد » فلسفه‌سنه عائد ترجمه‌لرک ، « موللر » طرفندن ۱۸۵۹ ده نشر ایدیلش اولان آلمانجه‌سندن چوق داها مفید اوله‌جغنی ، مؤلفلرک ایسه مع‌التأسف بوکا مراجعت ایتمه‌مش اولدقلرینی قید ایدیور .

۸. رورو نترناسیونال روسیولوزی ، ییل ۳۰ ، جزء ۷-۸ ، تموز - آغستوس ۱۹۲۲ .

باشلیجه « فرانسه‌ده اجتماعیاتک حال حاضرده‌کی استقامتلری ، یوغوسلاویاده حقوق مدنییه متعلق قوانینک توحیدی » عنوانلی مقاله‌لرله « قورسیقه ده صالحین طلاق خسته‌لغی و سبیلری » حقنده بره‌طالع ؛ پارس سوسیولوزی جمعیتک « الجزیره - عراق » موضوعی اطرافنده‌کی مذاکره‌لرینک خلاصه‌لری . (تقریباً یوز کشیلک برهیئتک حاضر بولوندیغی بواجتماعده‌اسکی برمیسیونرله برتجار - عسکرک اختیاری مطالعاتی دیکلانیور . میسیونر « سه‌ژورنه » بورالرک مانداسنی فرانسه‌یه ، حاضر وندن « موریس لوغوتی » موسویلره مناسب کوروپور ؛ رئیس « رهنه‌وورمس » بوفکری جرح‌ایله مملکتک یرلیلره براقیلمه‌سنی ، « محمود سالم » بک‌ده آوروپالیلرک بورالرده بیطرف دوست قالمه‌لرینی سویله‌یور .) کتابیات اجمالی قسمنده سیاسته متعلق مختلف اثرلره عائد تقریضلر .